

Двокрапка в складному реченні

Тези уроку

Двокрапку ставимо у складному безсполучниковому реченні, якщо

друга частина пояснює, доповнює або розкриває зміст першої
(можна вставити «а саме»)

друга частина вказує на причину того, про що йдеться в першій
(можна вставити «бо»)

у першій частині є слова: **так, такий, бачити, чути, знати, розуміти, вирішувати** й под.
(можна вставити «що»)

Розкажу тобі правду: я й не планувала їхати до цього міста.

Батьки могли бути спокійні: ми не планували втечі до іншого міста.

Погляньте, друзі: ми вже майже під'їхали до міста.

Практичні завдання для формувального оцінювання

Вилучивши сполучники, запишіть речення й разставте в них розділові знаки.

1. Не дарма кажуть, що діло майстра боїться (*Народна творчість*). 2. Мені здається, що твої очі в мою душу світять з вишини (В. Сосюра). 3. Брехня мов куля зі снігу, бо що далі котиться, то більша стає (*Народна творчість*). 4. Слово не горобець, бо коли вилетить, то не впіймаєш (*Народна творчість*). 5. Не жди сподіваної волі, бо вона заснула (Т. Шевченко). 6. Мені снилося, що червоні рожі пломеніли у промені золотистім (*Леся Українка*). 7. Батько наш був дуже добрий, адже жалував він нас обох рівно (*Марко Вовчок*).

**Знайдіть помилки в уживанні розділових знаків. Запишіть правильно.
Прокоментуйте правильне вживання.**

1. За секунду сталося прозріння і хлопець усе зрозумів (М. Кідрук). 2. Сьогодні в гавань прилетіли легкокрилі вітрильники з приємною звісткою, трієра, що пливе з Афін, вже біля гирла лиману (В. Чемерис). 3. Можливо, Притула якраз так і думає, ми обое у змові й водимо всіх за ніс (В. Шкляр). 4. Мені відкрилась істина печальна — життя зникає як ріка Почайна (Л. Костенко). 5. Ми, бачте, уклали з татком угоду, ця дача ціле літо належить мені одному (Любко Дереш). 6. Я знаю, слабкість — це одна з диверсій (Л. Костенко). 7. Учора, як між сосон догоряв мій день домашніх клопотів, я думав, життя — занадто довге задля нас (В. Стус).

У вправі використано матеріали сайту <https://webpen.com.ua/>

Рекомендовані джерела

1. **Український правопис** : [схвалено Кабінетом Міністрів України (постанова № 437 від 22 травня 2019 р.) : затвердила Українська національна комісія з питань правопису (протокол № 5 від 22 жовтня 2018 р.)] / Національна академія наук України. — Київ: Наукова думка, 2019. — 392 с.
2. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. — К.: Освіта, 2012. — 270 с.
3. Хворостяний І. Г. Українська мова: лайфхаки / І. Г. Хворостяний. — Харків: Вид-во "Ранок", 2019. — 288 с.
4. Куриліна О. В. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі / О. В. Куриліна, Г. І. Земляна. — Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2018. — 440 с.

Відеоресурси:

https://www.youtube.com/watch?v=agnqF9Ruuv0&ab_channel=EdEra
https://www.youtube.com/watch?v=HhOI6967-Oc&ab_channel=EdEra
https://www.youtube.com/watch?v=hINKHMwoCJs&ab_channel=EdEra

Тести онлайн:

<https://zno.osvita.ua/>